Ч. 20 (11.361). Львів, вівторок 29. січня 1929. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 гов. передполуднем
Рукописів не звертається

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 20 ч. к., Румунії 15 леїв, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

200.000 на підготовку?

Львів, 28. січня 1929.

Підчас третього читання бюджетового прелімінаря в ділянці міністерства освіти на внесення пепесівців прийнято в бюджетовій комісії квоту 200 тисяч зол. (а не 110 тисяч, як подали суботнішні телеграми) на підготовку українського університету у Львові. Та підготовка в рямках мінімально признаної суми малаб обняти вступні організаційні видатки. Коли на дві катедри фармацевтичної хемії й ботаніки признано 140 тисяч зол., то можемо уявити собі реальну вартість 200-тисячної квоти на вступні організаційні видатки для заснування українського університету у Львові. Що можна підготовити, яку організаційну працю перевести за 200 тисяч зол.? Хіба що польський сойм, розуміється — оскільки він істнуватиме в будуччині, на протязі найближчого півстоліття, щорічно на внесення пепесівців чи інших визнавців культурного розвитку не-польських народів вставлятиме в бюджет по 200 тисяч на підготовчо-органiзаційну працю для реалізації одної з основних культурних вимог західної вітки українського народу.

Але не попереджуймо подій, не забуваймо, що ця ухвала розмірно дрібної, як не смішної, квоти на підготовку українського університету винесена тільки в бюджетовій комісії та що на пленум сойму вона може розвіятися, як дим. Але колиб ми навіть допустили, що ухвалена квота буде втримана в бюджеті, то чи з того факту можна робити які-небудь позитивні висновки в напрямі підготовки до заснування українського університету та ще у Львові? Безумовно ні. Чому? Бо тенденції пепесівців і взагалі польських демократичних партій, не зважаючи на скромність ухваленої в комісії квоти і тимсамим примусову повільність „вступних органiзаційних кроків", не мусять бути і звичайно не є тенденціями уряду. В попередніх бюджетах, починаючи від „гомінкого" закону з 26. вересня 1922, також вставлювано невеличкі, кілька, а навіть кількадесятьтисячні квоти на вступну органiзацію української високої школи, але з того й сліду немає. Основної ріжниці між давнішою і теперішньою поведінкою польських законодавців і виконавців, важко замітити. Тепер можна добачити хіба — так сказатиб — фірмову ріжницю. Давніше вставлювано кількадесять тисяч на підготовчу органiзацію „Studium Ruthenum" у Кракові, а тепер наміряється вставити 200 тисяч на підготовку українського університету у Львові.

Справа українського університету на західно-українській національній области є найболючішим питанням нашого культурного життя і нашого національного престіжу. Та справа тягнеться від яких 45 літ, від 30 літ находячись в гострій фазі. Цілі покоління української інтелігенції перейшли через горнило боротьби за український університет, спопуляризувавши цю справу серед найширших народніх мас. Є це справді єдиний випадок у світі, що народні маси справу високої школи признали своєю власною, органічно нерозділюваною справою. І всі змагання, всі заходи, вся праця для осягнення своєї святині науки — досі не дала ніяких позитивних вислідів. Всі наші зусилля були даремними. Вже нераз справа українського університету була близька здійснення, але в останній хвилі поваліювали її політичні й культурні представники „братнього народу".

Зайвим було би зупинятися над перипетіями університетського питання за часів Австрії і всіх дивоглядних аргументів проти його розвязки. Університетська справа має вже свою багату історію й ріжнородну літературу, газетними статтями починаючи і обємистими брошурами кінчаючи. Дивні перипетії переходила університетська справа й за часів Польщі. Чи треба згадувати тверду невідлучну постанову кол. міністра освіти Ратая заснувати український університет у Станиславові, або відомий вислів кол. мін. освіти проф. Поніковського-Поморського, що — мовляв — університет готовий, тільки „nikt się nie zgłasza". Згодом прийшов закон з 26. вересня 1922 міжнародньо-зобовязуючого характеру з дволітнім речинцем для заснування українського університету, а потім політичні скоки Ст. Ґрабського з „Руською Студією" в Кракові з метою скомпромітувати саму ідею української високої школи. Поруч з тим в останніх літах „актуальною" була справа Української Господарської Академії, підтримуваної п. Голувком. Сьогодня цей „українофіл" входить в склад уряду, а одночасно справа тієї академії перестала бути актуальною.

Заснування українського університету все більше відтягається, входить в сферу „поезії", а українські наукові сили тиняються за кордоном або блукають розкинені по польських високих школах (у Кракові, Варшаві і Вильні). А найбільш симптоматичним для польської поведінки супроти нас є факт, що з моментом „розпочаття будови" українського університету зліквідовано всі українські катедри на львівському університеті, вже тимсамим в значній мірі унеможливлюючи органiзацію нашої високої школи. Польська тактика й поведінка в університетській справі та постійні перепони в творенні нашої святині науки (між іншим українських приватних високих шкіл) ніколи, без огляду на дальший розвиток подій, не змиє тієї плями, що гробокопателями українського університету є саме наші західні сусіди, декляматори високих кличів про згідливість, справедливість і братерство.

Серед російських комуністів не добре.

Деґрадація Бухаріна. — Ліквідація правих. — Арешти троцькістів.

В російській комуністичній партії, а зокрема в самих московських її верхах зле діється. Недавно усунено з провідного становища голови Комінтерну Бухаріна, що був там наслідником Зінов'єва. Бухарін був головою Комінтерну далеко коротше від Зінов'єва. Цілий політичний світ дуже зацікавився причинами такої деґрадації цього теоретика комунізму. Але довго їх не находив. Аж німецький комуністичний орган „Фольксвілле" відхилив рубець заслони до тої таємничої події. Отже Бухарін був проти виключення з німецької компартії лідерів правої опозиції Тальгаймера і Брандлера, а крім того він мав як теоретик комунізму за великий вплив і повагу не тільки в Комінтерні, але й у всесоюзній комуністичній партії. Цього не міг стерпіти Сталін. І тому Бухарін покинув не тільки становище голови Комінтерну, але й відсунувся від участи в житті партії.

Історію з Бухаріном попередила нагінка на т. зв. правих ухильників у партії. Теоретичним чи ідеольогічним провідником правих був тим разом Фрумкін. Правих зліквідовано в Москві безпощадно. Їм повідбирано всі впливові становища в партії.

Тепер прийшла після ліквідації правих і Бухаріна черга на ліквідацію троцькістів. Деж вони там взялися, коли їх сильно ліквідували ще перед роком. Отже виявляється, що їх таки не зліквідували. Троцькісти мали свою органiзацію, очевидно у підпіллю, та розвивали неабияку діяльність. Вона, по запевненням офіціяльних більшовицьких джерел, була дуже небезпечною для теперішніх правителів СРСР, бо мала мати навіть аспірації на переведення державного перевороту в СРСР.

В ночі з 23. на 24. січня переведено в Москві цілу низку арештувань і ревізій серед троцькістів. І це не поголоски, а факти, бо доносить про них телеграфічна більшовицька агенція та описує їх більшовицька преса, телеграфують про них і московські кореспонденти заграничних газет. Отже в ночи з 23. на 24. січня арештовано в самій Москві 150 троцькістів. Минулого року, твердять комуністи, були троцькісти лише партійною опозицією, що йшла проти партійного політичного курсу. Цього року вони стали вже протирадянською органiзацією, що працювала в підпоплі, мала в своїх рядах навіть меншовиків та інших контрреволюціонерів і прямувала до державного перевороту. В часі ревізій найдено в арештованих багато обтяжуючого матеріялу, особливож усяких „протирадянських" відозв та агітаційних летучок. Всі вони були друковані у власній підпольній друкарні. Між арештованими є такі замітні особи: Мдівані (б. торговельний представник у Парижі), Пьнкратов (член Революційної Ради), Ґрінберг (член берлінського торговельного представництва), Воронскій (редактор „Красної Нови", Василенко (комендант ленінградського ДПУ), Ліфшіц (член париського торг. представництва) і Розенгольц (брат голови робітничо-селянської інспекції). Це все в одну ніч в самій Москві.

Та були арештування і на провінції: в Ленінграді, Харкові, Києві, Одесі та в інших більших містах. Між арештованими на провінції має бути також **Шумський.** Загально мали арештувати понад 400 троцькістів. Шумський, як відомо, з троцькізмом нічого спільного не має.

Виходить, що комуністи самі себе пожирають та винищують. А що з того вийде? Побачимо!

Хто кого дискредитує?

Огляд варшавської преси.

(Від нашого кореспондента.)

Варшава, 25. січня 1929.

Лірично-драматичний роман поміж польським соймом і урядом не перестає бути головною (бо найлекшою) темою для ельокубрацій варшавських передовиків. А серед способів схоплювання цієї теми постійно панує стара метода: доказати, що хтось когось дискредитує, — залежно від того, хто про це пише. *„Ґлос Правди"* не каже в цій справі довго читачеві сумніватися: сам грімкий наголовок його передовиці (з 25. ц. м.) — „Повагу треба здобути!" — аж кричить, що це лише сойм сякий-такий і т. д. „Ґлос Правди" ніяк не погоджується з поглядом учорашньої *„Жечпосполітої"*, що, мовляв

усі дотеперішні зусилля сойму змагали до того, аби оминати конфлікти та вести пасивну тактику перечікування.

„Ґлос Правди" старається доказати, що це саме сойм є стороною вічно атакуючою і що ця тактика сойму підриває йому симпатії в масах:

...чомуж не призадуматися, длячого в краю загальний голос лунає: досить соймування!

Ані трішки не боронючи саме нинішнього сойму з його складом і його тактикою, не можна теж підписатися разом з послом Томашкевичем (ББ) під тією статтею „Ґл. Пр.", яка кінчається висновком, що

причин ослаблення поваги сойму не слід шукати зовні,

бо хронічне паплюження сойму мусить мати вплив на формування настроїв такої неодноцілої і політично маловироблені маси, як польське громадянство. Колиж автор має на увазі непослідовність і хиткість польських політичних угрупувань сойму, то правда по його стороні:

шукати вам слід причини лиха у власному організмі і лічити дбайливо, вперто, ...відповідно до недуги, яка вас підкопує...

Але ось берете в руку *„Роботніка"* і довідуєтеся щось цілком інакше. Під наголовком „Історія з неймовірної події" (з 25. ц. м.) читаємо кілька уваг на тему „відкомандирування" посла Бурди з ББ до „Революційної Фракції ППС". Автор замітки слушно пригадує, що чейже „Револ. Фракція" на недавньому катовицькому конгресі станула на опозиційному до уряду становищі, так, що й мін. Морачевського, свого лідера й ідеольоґа, не визнала своїм представником у кабінеті. І тому „Роботнік" справедливо дивується:

Подумайте лише! Урядова партія (ББ) дає дозвіл своєму членові перемандрувати до групи „опозиції". Адже це ідилля! Либонь політична історія усіх народів не знає подібної розброюючої взаїмної ввічливости...!

Виринає питання: хто таким маневром, як урочисте прохання п. Бурди до управи клюбу ББ „дозволити" йому перейти до ББС, сам „дозвіл" і святочне „прощання" його — хто такою історією дискредитує сойм?

Коли *„Курєр Поранни"* у передовій статті п. н. „Парляментарні пописи пана Тромпчинського" (з 25. ц. м.) розяснює, як добнею по голові, що вся опозиційна заїлість ендецького ватажка є по суті блефом, обрахованим не на повалення уряду,

тільки на добування партійних атутів, і що вне-
сок на недовіря міністрові Царові
не є ніяким поважним опозиційним актом,
лише яловою демагогічною маніфестацією, при-
значеною за вікна сойму і тому дальше осмішує
і понижує парляментаризм —
то з цим твердженням санаційного органу можна
погодитися, бо воно відповідає правді. Так само
правді відповідає твердження ендецького „АБЦ",
що
щораз яскравіше виявляється співпраця
лівиці з урядом. Однак це не перешкаджає цим
партіям („Визволеню" і ППС) виголошувати
довгі й грімкі промови, які мають на меті лише
приспати сторожкість своїх виборців.

Однак знову виринає питання: коли таким робом парляментарна опозиція є „нечесна з собою", коли її тактикою є вічне „фальшпілєрування", вічна облуда, і коли вона дає лише неморальне видовище, яке справді дискредитує ідею парляментаризму, то чи заслуговує на виправдання друга сторона, що стоючи під стягом моральної санації використовує оті неморальні соймові чинники для лекшого правління?! Адже ніхто й із санаційного табору не заперечить, що не тільки на тереві одного будинку при вулиці Вейській діють ся речі, які з моральною санацією далебі мало мають спільного. І тому не можна дивуватися і клерикально-реакційній „*Жечпосполітей*", коли вона кидає важке обвинувачення санації:

...річ гідна уваги, що в добі міркувань на тему направи нашого устрою, коли та направа десь ще у мряці, за лісами й горами, то тимчасом псується навіть те, що було досіль добре зорганізоване (інша річ, що того „добра" було страшенне мало — прим. авт.) і що легковажить ся настрій і становище громадянства... Як сіґнум наших часів виступає відсутність відповідальности за найближчу долю держави... Бо ніколи не відомо, хто саме є справником моральних потрясень в організмі нації (очев. польської. — Прим. авт.).

Із зіставлення отих кількох голосів варшавської преси лише з одного й того самого дня, бачимо, що обі сторони, вишукуючі виновників дискредитації парляментаризму Польщі на основі випадків останніх днів — кажуть правду. Річ є лише в тім, що опозиційна преса мусить всетаки бути „делікатна" й не може дозволити собі на такий ядерний стиль, яким користується напр. посол Мацкевіч у виленському „*Слові*" („Соймова хроніка", з 24. п. м.):

...сойм, коли правив, був малий, нікчемний і крутійський, — нині, коли він поневірний, він також малий, нікчемний і крутійський...

Характеристика ясна. Але які етичні та моральні арґументи можуть виправдати людину, яка свідомо надалі залишається членом так ясно схарактеризованої установи, і яка на основі цієї приналежности носить титул, котрий має людині надавати моральний авторітет?! Хто кого тут дискредитує?!

І. Кедрин.

На парляментарній арені.

Виступи сен. Децикевича на сенатській бюджетовій комісії.

Підчас нарад над бюджетом президії Ради міністрів сенатор В. Децикевич забрав слово в звязку з великим кредитом, преліміновaним для комісії студій над усправненням **державної адміністрації.** Промовець висловив сумнів щодо доцільности цих видатків. Безумовно адміністраційний устрій має чимало хиб, однак його направа залежить не так від зміни устрою, скільки від зміни способу думання та поведінки влади й урядовців. Пора визволитися зпід манії всіляких новиків, що треба обовязково щось реформувати. Польський законодатний апарат є настільки „нервовий", що ледве уряд виготовить закон чи декрет, а вже працює над новелею до нього, при чому ця новеля додає до хиб попереднього закону ще кілька нових. Тому хай і ця нова комісія не квапиться із своєю „діяльністю".

При розгляді бюджету м-ства публичних робіт, сен. Децикевич вказав на нове значне побільшення **бюрократичного персоналу.** Прелімінар каже, що етат міністерства має бути збільшений на нових 40 урядовців і 2-ох нижчих функціонарів, а крім того проектується збільшити персонал платний із т. зв. ділових видатків на 143 урядовців і 164 нижчих функціонарів. Таке велике збільшення видатків на бюрократію не стоїть у жадному відношенні до ділових видатків, які в цьогорічному бюджеті лише на 6 відс. більші від попереднього. Щодо інвестиційних видатків, то промовець звертає увагу на покривдження краю, заселеного українцями. З кредиту на **реґуляцію сплавних рік** на реґуляцію Висли призначено 65 відс., а на реґуляцію Сяну, Буга і Дністра лише 5 відс. У друкованому звіті з діяльности за час від 15. травня 1926 до 31. грудня 1927 р. сам уряд признав, що катастрофальна повінь в серпні 1927 висунула потребу зарахувати справу **реґуляції гірських потоків** у Східній Галичині до найбільш настирливих вимог у ділянці водних робіт. А проте у цьогорічному бюджеті нема й сліду, що уряд дійсно гадає зайнятися цією справою. На щастя чи нещастя у 1928 р. не було повені. — Величезне занедбання виявляє бюджет щодо публичних **меліораційних підприємств.** Вести ці роботи наказують старі краєві закони і уряд є обовязаний їх виконувати; під господарським оглядом вони мають першорядне значіння. Тимчасом кредити, вставлені під рубрику державний меліораційний фонд є такі невеличкі, що треба би 30 літ на покінчення найважніших робіт. (Промовець вичислює подрібно, які реґуляційні й меліораційні публичні роботи необхідні на етногр. українських землях). **Щодо доріг і мостів** то погано сталося, що уряд зменшує на 25 відс. кредит на допомогу на втримання доріг у віданні самоврядування, та на 6 відс. допомоги на будову й перебудову мостів на самоврядних дорогах. Це відношення уряду до самоврядування є особливо болюче для українського населення, бо землі з українським населенням мають найгірші дороги й найпоганіші мости, понищені ще й від війни, а самоврядувавчі установи у нас матеріяльно найбідніші. Населення нарікає теж на дорогові оплати (рогачки і т. д.), які справедливо вважає здебільша шиканою. Щодо **відбудови краю,** то до нині сотки тисяч українських селян живуть ще без даху над головою! Найпершим обовязком уряду є усунути ці страшні наслідки війни.

Справа продукції вина і меду.

На денному порядку засідання соймової скарбової комісії дня 23. січня ц. р. був м. ін. внесок Українського Клюбу в справі новелізації закону з дня 1. липня 1925 р. про оподаткування вина і меду. Внесок Українського Клюбу йшов у тому напрямку, щоби продукція овочевого вина в селянських господарствах була звільнена від риґористичних вимог закону, який жадає від продуцентів, щоби вони мали всілякі технічні прилади, щоби обовязково зголошували пляни поміщення, технічного поступування і т. п.; ці приписи унеможливлюють зовсім витворювання овочевого вина селянським населенням.

Внесок реферував посол Лянґер („Визволене"), по думці внеску Українського Клюбу. Репрезентант міністерства скарбу спротивився взагалі внескові в цілости. В дискусії забрав голос посол **д-р І. Блажкевич** і доказував, що приписане законом з дня 1. липня 1925 р. удержування відповідних технічних приладів, начинь, уладжень і т. п. може відноситися лише до фабрик овочевих вин, ведених промисловим способом, одначе не може відноситися до продукції овочевого вина селянськими господарствами. Приноровлювання вимог з арт. II. закона з дня 1. липня 1925 р. унеможливлює взагалі домашній промисл витворювання овочевого вина і тому відносний закон треба новелізувати.

Внесок Українського Клюбу принято з тим, що обмежено скількість продукції не підпадаючої під риґористичні вимоги арт. II. тогож закону, до 500 літрів річно.

Засідання адміністраційної комісії.

На засіданні адміністраційної соймової комісії дня 22. січня 1929 р. проголосовано внесок посла Целевича в справі висказання предсідникові комісії послові Полякевичеві недовіря з приводу чинної зневаги посла Сергія Хруцького. За внеском посла Целевича голосувало тільки 3-ох українських послів. Опісля посол Вол. Целевич реферував внесок посла Сенюка і товаришів з клюбу Сельроба в справі вбивства органами державної поліції Андрія Ткачика, селянина села Вишевичі, громади Пинковичі, пов. Пінського. Пос. Целевич в свойому рефераті представив дійсний стан справи, а опісля підчеркнув, що щораз частіше приходиться соймові розглядати зловживання зброєю органів державної поліції. Справу поступування органів

Д-Р МИКОЛА ЗАЛІЗНЯК.

З великої доби.

Українська Центральна Рада і справа миру.

(Продовження.)

Відповідь на ці запити Ґенеральний Секретаріят мав дати на найближчому засіданні Малої Ради, у вівторок 21. листопада. Одначе в міжчасі наступила нова дуже важна подія.

В понеділок 20. листопада одержано телеграму від затвердженого Центральною Радою головнокомандуючого румунським фронтом, ґенерала Щербачова про те, що він по згоді з румунським урядом заключає перемиря на румунському фронті і має розпочати з противником мирові переговори та просить Центральну Раду прислати на ці переговори також свого представника. Через цю телеграму президія Центральної Ради рішила скликати надзвичайне засідання Малої Ради на вівторок 21. листопада на 1-шу годину дня. Членів Малої Ради було на цьому засіданні, не зважаючи на вагу справи, не дуже богато, зате на хорах (ґалерії) було повно публики.

Засідання відкрив голова Ради, професор Михайло Грушевський і повідомив присутніх про телеграму головнокомандуючого румунським фронтом. На денному порядку засідання на першому місці стояли рі́жні інтерпеляції неукраїнських фракцій до Ґенерального Секретаріяту, одначе Мала Рада більшістю голосів рішила ці інтерпеляції поставити на другому місці, а обговорити насамперед справу про перемиря.

Доклaдчиком в цій справі виступив український соціял-демократ Е. Неронович, який зазначив, що треба розріжняти мир і перемиря, бо коли перемиря є вже фактом, то мир ще лежить у будуччині. На думку доповідача треба подбати про те, щоби справа мира не була цілком у руках московського правительства Народніх Комісарів, а справу конче треба повернути так, щоби на чолі справи мира стояла Українська Республика. Коли Україна возьме в свої руки справу мира, то цим ми возьмемо на себе прероґативи (управнення) незалежної держави, але так і мусить бути. Цим ми тільки доведемо до кінця своє національне самоозначення. Таке становище ми повинні використати не для сепаратного миру, а повинні ввійти в порозуміння з союзними правительствами, щоб досягти миру на всіх фронтах. Навіть через голови союзних імперіялістичних правительств ми повинні звернутися до демократичних мас союзних держав і разом з ними досягнути бажаного демократичного мира. Ми не можемо казати: мир — і більше нічого. Через цей мир нам треба довершити суверенність нашого народу. З союзними імперіялістичними правительствами ми підемо говорити на те, щоби здобути собі ту трибуну, з якої на весь світ зможемо проголосити свої потреби і домагання.

Як бачимо з цеї промови, доповідач тримався того погляду, що доперва через активну участь у мирових переговорах Україна могла здобути цілковиту незалежність. Він зовсім нічого не згадував про те, що цю незалежність треба було з початку фактично сотворити. Далеко рішучіщою була промова представника найбільшої в Центральній Раді фракції — фракції українських соціялістів-революціонерів, Миколи Чечеля.

Досі в Росії, — казав він, — нема того центрального правительства, яке моглоб заключити бажаний мир. На перемиря, яке заключають самі маси, нам прийдеться тільки дати свою згоду. *Та як же з самим миром? Тут очевидно нам прийдеться стати на позицію цілком незалежної держави. Не сахаючися, ми повинні, здійснюючи свої державні права, вступити в мирові переговори, а не чекати, поки утвориться центральне правительство в Росії.*

Зовсім утопійні і нереальні погляди висловив представник української партії соціялістів-федералістів, Макар Кушнір. Він висловив думку, що Центральна Рада повинна справу мира взяти в свої руки, але повинна разом з цим зазначити, що вона мислить тільки про загальний мир, в заключенні якого повинні взяти участь демократії всеї Европи. Інакшого миру партія українських соціялістів-федералістів собі не уявляє.

Представник Бунду, жид Тьомкін та представник соціялістичної жидівської робітничої партії („Серп"), Шац заявили, що вони хотять наперед знати погляд на справу миру Ґенерального Секретаріяту, а вже тоді висловлять свою думку.

Ґенеральний секретар внутрішніх справ, Михайло Ткаченко, виступаючи як член фракції УСД, а не як член Ґенерального Секретаріяту, заявив, що не годиться з тими способами, якими більшовики взялися творити мир. Тепер, коли знищено ставку верховного головнокомандуючого, і фронти опинилися самотними, Центральна Рада повинна взяти в свої руки справу мира, бо покладатися на „Раду Народніх Комісарів", яка досі не визнала української республики, не можна.

Після цього виступив знову представник жидівської робітничої партії Шац і сказав: Ставка румунського фронту визнає владу української Республики, і тому за всі вчинки цеї ставки Українська Республика повинна відповідати. Перемиря треба санкціонувати, це так, але *справа мира не може вирішувати частина російської держави.* З заяв УСД та УСР видно, що Мала Рада повернула на новий шлях. Вона хоче зробити Україну самостійною державою, поховавши разом з тим російську державу. Мала Рада цього не повинна робити. Для цього треба скликати Велику Раду. Ми хочемо, щоби Мала Рада заявила, що вона не хоче заключати миру для України коштом Росії.

(Продовження буде.)

поліції слід розслідити соймовою комісією, в склад якої увійшли би українські посли. Істнує дві правди. Одна правда, в яку вірить польське громадянство, і яка опирається на урядових звідомленнях, та друга правда, в яку вірить українське громадянство. Треба розслідити, котра правда є дійсно правдою, а це можна зробити лише вибором спеціяльної соймової комісії для прослідження цеї справи. Коли представник уряду заявив, що посол Сенюк не мав уповажнення від мешканців Вишевич видвигати цю справу, забрав голос посол д-р Біляк і в імени Українського Клюбу застерігся проти такого становища уряду. Адміністраційна комісія вирішила заждати з вирішенням справи аж до хвилі покінчення судового слідства.

Дня 25. січня 1929 р. радила адміністраційна комісія над внеском посла Новицького з клюбу „Визволенє" в справі зновелізування розпорядку президента річипосполитої з дня 19. січня 1928 р. про організацію властей загальної адміністрації. А саме посол Новицький вносить, щоби знести всяку залежність шкільних властей і урядів і взагалі вчителів від органів політичної організації. Представник уряду заявився за удержанням цеї залежности в інтересі зєднання властей. В дискусії над цею справою пос. Целевич виголосив довшу промову, якої зміст передаємо.

Представник уряду — казав пос. Целевич — виголосив промову з ділянки теорії політичної адміністрації. Слушність своїх тверджень ілюстрував примірами з устрою Франції й Італії. На мою думку приміри ці не можна пристосовувати до польської держави. Не можемо забувати, що і Франція і Італія є одноцілими під національним оглядом державами і що там до недавнього часу не було зовсім горожан іншої народности. Всюди там, де є держави мішані щодо свого національного складу, наступив розділ шкільної адміністрації від політичної. Всі мішані щодо свого національного складу держави перевели унезалежнення шкільної влади від політичної. Тому Польща, як мішана щодо національного складу держава, повинна брати примір з Анґлії і Чехословаччини, а не Франції й Італії. Представник уряду пристосовує щодо постанов розпорядку президента звужуючу інтерпретацію. Виходить з його слів таке, що політична адміністрація не має ніякого впливу на шкільну адміністрацію. Але це тільки на засіданні соймової комісії пристосовується звужуючу інтерпретацію, бо в практиці і міністерство внутрішніх справ і власти політичні першої і другої інстанції і вкінці органи державної поліції пристосовують розширюючу інтерпретацію розпорядку. На ділі розпорядок президента віддав учителів української народности в повну залежність від органів державної поліції. В наших інтерпеляціях і на освітній комісії навели ми приклади, що органи державної поліції скваліфікували, як політичну протидержавну діяльність учителя-українця ведення ним курсу для неграмотних, устроєння аматорського представлення, чи заложення церковного хору. В часі виборів до сойму покликувалися інспектори на розпорядок президента і веліли учителям голосувати на „одинку". Наш Клюб достарчив також освітній комісії матеріяли про те, що на основі звідомлень органів державної поліції, переношено учителів на захід, а учителям приватних українських шкіл відбирано право навчання. Узалежнення учителів від політичної влади має один наслідок, а саме: переслідування учителів української народности, відтягнення їх від всякої громадянської праці та переношення їх на захід. З тих причин Український Клюб голосуватиме за внеском посла Новицького.

Опісля радила комісія над внеском Українського Клюбу в справі ухилення постанов арт. 45 і 50 розпорядку президента річипосполитої з дня 3. березня 1928 р. Від імени Українського Клюбу промовляв посол Целевич. Він в довшій промові представив, в який спосіб органи державної поліції накладають доразові карні накази на українське населення. Державна поліція користає зі свого права накладати доразові кари і зводить в той спосіб порахунки з українським населенням. Масові карні накази накладалося на тих громадян, які при виборах відважилися голосувати на українські лісти. Тепер карні накази накладають органи державної поліції на тих українських громадян, які тримаються громадянської праці, чи то в читальні, чи в кооперативі, чи взагалі в українських установах.

Правда, проти доразового державного наказу можна внести спротив, одначе спротив потягає за собою таку тяганину для покараного, що він дуже часто, щоби мати спокій і не їздити до міста, платить наложену кару. Комісія не ухвалила внеску посла Целевича, а ухвалила резолюцію, взиваючу уряд, щоби право накладання доразових кар приділювано громадській самоуправі, а не органам державної поліції.

Дивогляди.

40-літнього священика кличуть перед поборову комісію.

Наша редакція дістає відпис цікавого документу. Староство в Зборові взиває дня 28. грудня 1928 р. „дописового о. Йосифа Кучкуду ур. 1889 р. у Поморянах, щоби дня 21. січня 1929 р. в 8-ій год. вранці явився перед поборовою комісією в Золочеві під загрозою карних наслідків, передбачених законом з 23. травня 1924. Ден. д. зак. ч. 61. поз. 609 про загальний обовязок військової служби".

Оригінальна інтерпретація.

У „Новій Зорі" з дня 27. січня передовиця п. з. „Про полеміку" кінчиться таким висновком: „Спаситель сказав справді, що Його Церква вічна, але не сказав, що вона мусить бути вічна якраз у Східній Галичині".

Як треба зізнавати?

Справоздання з 5-го дня розправи проти д-ра Кольніка і тов. у „Хвилі". Переслухують обвинуваченого п. Марка Курцера, банкового посередника і співвласника реальности.

„**Предсідник:** Зачнім від початку. В якому відношенні були ви до Банку Краевого Господарства?

Обвинув.: Я не є промовцем...

Предс.: Я також не люблю промовців, бо вони можуть крутити. Тут річ у правді.

Обвин.: Сподіваюся, що буду говорити лише правду".

Є ріжні докази.

„Хвиля" поміщує статтю з Варшави на тему змагань атлетів у тамошньому цирку. Привід до неї дали ревеляції орґанізатора всіх дотеперішніх циркових змагань Арнольда, який демаскує всю імпрезу, кажучи, що їхня управа розділила між змагунів ролі: хто має бути сильним, хто зручним, хто брутальним і хто в який день виходить переможцем. Переможці приноровлюються до присутньої публики: нпр. у суботу виграє жид, у неділю поляк. Жидівський змагун Пошоф, що має бути тренером „Макабі" у Франкфурті (якої там нема) може навіть і не є жидом. „Якщо подробиці про Пошофа — пише фейлетоніст „Хвилі" — виявились би правдивими, то ми мали би до діла з небувалим прилюдним скандалом. Уже перед роком кинули на Пошофа „наклеп", що він не жид. Тоді виступив він з прилюдною обороною, жидівські деєчики оголошували якийсь зворушуючий лист його мами-жидівки, а наш герой мав відвідувати жидівські редакції, представляючи недвозначно корпус делікті..."

По широкому світі.

Чемберлен на зібранні в Бермінґгемі спростовує чутку, буцім-то його призначуть „пером". Він заявляє, що після 37-літньої праці в парляменті, не хоче зміняти своєї „вязниці" на палату льордів.

З Ню-Йорку повідомляють, що в республиці Гондурас підготовляється революція. Чужинці втікають.

Нанкінський уряд замовив в Анґлії чотири воєнні літаки.

Югославянський уряд припинив денник „Народні Вал", оснований Степаном Радічем.

Еспанський диктатор Прімо де Рівера поважно занедужав.

Уряд Болівії згодився вернути Параґваєві всіх полонених, які захопив підчас недавніх боїв на прикордонній смузі Чако.

Новий політичний процес.

Іван Вербицький та Василь Атаманчук знову перед судом присяглих.

В понеділок 28. січня 1929 р. починається вдруге розправа перед судом присяглих проти Василя Атаманчука й Івана Вербицького, яких прокуратура обвинувачує за злочин убивства кур. Собінського по думці § 134, 135 к. з. Оба обвинувачені були вже засуджені на кару смерти, але Найвищий Суд у Варшаві зніс цей присуд і тому тепер відбудеться розправа проти обох обвинувачених наново. Процес розписано на 3 тижні. Вступ на салю розправ лише за білетами. Довідуємося, що обв. Атаманчука буде боронити, як і першим разом, адв. д-р С. Шухевич, обв. Ів. Вербицького — адв. д-р В. Старосольський.

З розправи будемо подавати докладні звідомлення.

„Просвіта" — це одинский найкращий вартовий українського духа. Вона одинока виведе нас усіх на шлях кращої долі — на сонячний шлях.

На шляху до розбудови.

Кілька заміток про мінерально-водолічничу місцевість Черче.

В затишній кітловині у віддалі 5-ти км. від Рогатина і 2-х км. від залізничої стації Потік (на шляху Холорів-Тернопіль) розложилося невеличке село Черче. Ще донедавна не було воно відоме ширшому громадянству, а сьогодня назва: Черче — вже у багатьох на устах. Щож таке сталося, що спопуляризувало й прославило цю невеличку місцевість?

Від двох літ (від травня 1927) Черче є водолічничою місцевістю. Та перший рік (1927) мало причинився до спопуляризування Черча. В тому зачатковому році лічничий дебют Черча не зовсім повівся. Склалася на це головним чином та обставина, що в першому році Черче притягнуло до себе тільки місцево-сусідську публику, для якої ця місцевість з її лічничими засобами не була ніякою новістю.

Бо в рогатинському повіті Черче було відоме своїми сірчаними водами від якої сотні літ. Вже на яких 30—40 літ перед війною зїзджалися до Черча хворі на ревматизм й артретизм, головним чином жиди (навіть мадярські), які дешево лікувалися сірчаними купелями, розуміється — найпримітивнішим способом, у місцевих селян. В 1906 р., підчас великих австрійських маневрів, військові лікарі замітили лічничі прикмети черчанських вод, наслідком чого з Відня запропоновано громаді будову великого лічничого заведення з купальнями, пансіонами, ґотелями й іншими акцесоріями з тим, що після 30-літньої експльоатації все те майно перейде на власність громади. Та громадська рада на це не погодилася. І знову продовжалося — так сказатиб — дике лікування мадярських жидів по селянських стодолах.

Так було до війни, так було й кілька літ після війни. Аж коли в Черчі став управителем школи діяльний громадянин Петро Біґус, справа прийняла інший оборот. Гурток місцевих селян задумав вибудувати лазню для місцевого користування. Під впливом п. Біґуса поширено первісний плян і приступлено до будови купальні на трохи більшу скалю. Черче мало стати сірчано-купелевим заведенням для околиці. До того часу Черче входило в гру тільки під оглядом сірчаних вод і боровини як Любінь чи Немирів. Але в ході будови купальні інж. Волосенко ствердив, що поруч сірчаних вод Черче має ще й інші води, які основно ріжняться від звичайних. Переведена аналіза трьох джерел (поза сірчаним) виказала, що ті води мають в собі незвичайно цінні складники. На основі переведеної аналізи п. д-р М. Панькчишин та доц. д-р Сабатовський видали лікарську опінію в тому напрямку, що черчанські *мінерально-питні* води надаються до лічення шлункових недуг, мочевих проводів і т. і. Таким чином Черче під лічничим оглядом обєднує в собі в меншому обємі лічничі прикмети Піщан і Карльсбаду.

Та в 1927 р. обмежено ся тільки до сірчаних купелів. Питні води високої вартости не входили в гру — як з огляду на публику, так і недостатнє впорядкування джерел, що вимагало великих грошевих вкладів, якими не розпоряджала місцева селянська спілка. Вона звернула всю свою увагу головним чином на уладження скромної купальні (на сірчані купелі).

Більше зацікавлення Черчем проявилося літом 1928 р., коли там зявилася здебільшого інтелігентська публика. З автопсії переконалася вона, що Черче розпоряджає незвичайною обильністю ріжнородних лічничих вод. На місці переконалися черчанські гості, що ціле Черче є одним великим збірником непоміряних мінеральних багацтв: покладів боровини, сірчаних і мінерально-питних вод. Вони наочно бачили, як черчанські мінеральні води пропадають марно, і — замісць втихомирювати терпіння хворих та привертати їм життєву силу й енергію, збираються в потік і... гонять млинський камінь.

Підчас минулорічного сезону пробував в Черчі вельми досвідний лікар д-р Л. Білецький (тепер у Болехові), який знає лічничі місцевости від Кавказу по Атлянт. Океан (західні границі Франції). Д-р Білецький пробував у Черчі не з метою лікувати інших, тільки самого себе (на шлункову недугу). І він прилюдно підносив високу лічничу цінність черчанських питних вод, вказуючи на їх схожість в складі і діланні на води маґнатської лічничої місцевости в Контрексвіль (у Франції).

Черчем уже перед тим цікавилося Українське Лікарське Товариство у Львові, якого члени кілька разів відвідували цю місцевість. Зацікавлення Лікар. Т-ва зросло в 1928 р. за головства д-ра Т. Бурачинського. Він сам з кількома товаришами відбув поїздку до Черча, а крім того для обзнайомлення з черчанськими питними водами їздив туди д-р О. Прийма та д-р Дзерович.

В осени 1928 р. Черче спопуляризувалося і прославилося. Всі, що пробували в Черчі, нагляд-

во і на власному організмі переконалися про благодатний вплив черчанських вод. З тим моментом Черче вийшло поза вузькі рямки льокальности. Але одночасно прийшлося ствердити, що теперішне випосаження Черча з погляду більшої фреквенції гостей є недостатно випосажене, просто не є приготоване на приняття більшої кількости людей; воно все ще находиться на рівні примітивности. Черче вимагає більших грошевих вкладів для впорядкування джерел, будови найконечніших приміщень, технічного обурудування і кваліфікованого ведення. Цього всього не в силі здійснити місцева селянська спілка. Велика її заслуга вже в тому, що вона зробила перші кроки, що вона відкрила і дала громадянству джерела високої лічничої вартости, що хоч примітивно випосажила купелеве заведення, а головно, що не завагалася взяти в свої руки справу тоді, коли в ширшому лічничому розмірі вона могла ще бути непевною. На зміну цій першій спілці черчанських селян мусить прийти друга, ширша і сильніша, здатна до розбудови Черча, зложена з представників нашого фінансового світа (правних та фізичних осіб).

Зацікавлення Черчем не проминуло безслідно. З ініціятиви Лік. Т-ва в осени 1928 повстав „Ініціятивний Комітет" під проводом д-ра Костя Левицького як голови і д-ра Остапа Прийми як секретаря, який поставив собі метою докладно й вичерпуючо прослідити всі лічничо-мінеральні засоби Черча й можливости його розбудови та розвитку і на основі зібраних даних приступити до дальшої праці. Наскільки мені відомо, Ініц. Комітет перевів вступні ґеольоґічні, гідрольоґічні й лікарські обслідування, які під кожним оглядом дали позитивний вислід. Бальнеольоґ д-р Дзерович, як й інші наші лікарі, ствердив, що Черче має питно-лічничу воду, в значній мірі схожу до карльсбадського Mühlbrunn-у (єдиний у світі), яка під оглядом складників й їх вартости є без порівнання ціннішою, як трускавецька „Нафтуся" або криницький „Зубер" бо є вільна від усяких орґанічних занечищень і розкладових домішок.

Великі земні й мінеральні богацтва нашої країни попали в чужі руки. Все Покуття й Підкарпаття — від Косова через Битьків, Дашаву, Борислав-Тустановичі аж геть по Криницю — через нашу невмілість і незарадність пропало для нас. Нині всі ті багацтва є знаряддям чужинецького засилля, могутнім засобом економічних впливів і панування чужинців. Не можемо й не сміємо допустити до того, щоби й наше Черче найшлося в чужинецьких руках! Мусимо вийти з наших вузьких дотеперішніх рямок і при натузі наших сил розбудовуватися вшир і вдовж.

Ф. Федорців.

Нас повідомляють: В середу, дня 23. ц. м. в салі засідань Центробанку відбулося засідання Ініціятивного Комітету по справам Черча, завершуюче підготовчу працю того Комітету. Взяли в ньому участь: д-р К. Левицький (Центробанк), Я. Колтунюк („Дністер"), М. Гаврисевич (Зем. Банк), д-р Барилик (Нар. Торговля), О. Пащак (Нар. Гостинниця), та особисто: М. Луцький, о. Ів. Ліщинський (з Борислава), о. Т. Попель, інж. П. Волосенко, інж. А. Король та інші. Ініціятивний Комітет зробив підсумок своєї дотеперішньої праці, розглянув теперішній стан черчанського заведення та постановив в найкоротшому часі приступити разом з первісними власниками заведення (членами селянської спілки) до оснування спілки з обмеженою порукою для ведення і розбудови Черча як мінерально-водолічничого заведення. Зібрані представники наших центральних установ та інші члени Ініц. Комітету декларували на основний фонд наміченої спілки кругло 10.000 дол. Для переведення розробленого пляну, впорядкування і розбудови Черча потрібно ще около 15.000 дол. Отсею дорогою Ініц. Комітет звертається до наших заможніших громадян і запрошує їх до участи в спілці. Декляровані паї не повинні виносити менше як 200 дол. (пай — 100 дол.). Ініц. Комітет прохає зголошуватися негайно на руки д-ра К. Левицького (Львів, Ринок 10, І.) з огляду на те, що в перших днях лютого мусить бути підписаний договір спілки.

Роковини зєдинення.

Святочне засідання УНДО дня 26. січня.

З нагоди роковин 22-го січня 1919 р. відбулося в суботу дня 26. січня 1929 р. святочне засідання Екзекутиви УНДО, присутніх у Львові членів ЦК партії, сенаторів, послів Обєднання та представників преси. Засідання відкрив короткою промовою голова партії д-р Дм. Левицький, який віддав поклін тіням борців за акти з 22. січня 1918 і 1919 р. Світлу память їх вшанували присутні повставанням з місць. Потім прийшов до слова д-р Гижа та виголосив довший реферат про акт 22. січня 1919 р. Тим рефератом і закінчилося святочне засідання.

—o—

Проф. Мих. Грушевський арештований?

Аг. Вех. повідомляє з Москви, що на Україні арештування звернені передовсім проти шумськістів. М. і. арештували проф. Мих. Грушевського. Загалом арештували більше як 400 націоналістів.

—o—

Польський сойм ратифікує Кельоґів пакт. — За уступлення мін. Цара.

Заповіджене на понеділок 28. січня бюджетове засідання сойму не відбудеться з причини опізнення бюджетових праць у соймовій скарбовій комісії. Зате денний порядок того пленарного засідання такий: перше читання проєкту закона в справі ратифікації міжнародного противоєнного трактату в Парижі 27. серпня 1928 (Кельоґів пакт). Внесення послів Народового Клюбу в справі домагання уступлення міністра справедливости Цара. Звіт адміністраційної комісії про внесення *Українського Клюбу* в справі зміни границь повіту Долина в станиславівськім воєвідстві.

Дня 26. січня відбулася конференція польських лівих партій у справі устійнення становища тих клюбів супроти внесення Нар. Клюбу про заяву недовіря мін. справедливости Цара. На конференції не ухвалили обовязуючих постанов, бо узглядинили факт, що рішення належить до повних клюбів. Можна здогадуватися з настроїв, що ліві клюби займуть у цій справі неодностайне становище. ППС і Визволене здержаться від голосування, а Стр. Хл. буде голосувати за внесенням Нар Клюбу.

На понеділок скликали пленарні засідання сойм. клюбів, щоби ухвалити постанову в звязи з ендецьким внесенням, яке домагається уступлення мін. Цара.

—o—

Не буде реорґанізації Ради Ліґи Націй.

„Пті Парізієн" доносить з Женеви, що Секретаріят Ліґи Націй заперечує чутку, начеби мав бути проєкт реорґанізації Ради Ліґи Націй.

—o—

Похід на Кабул.

Льондонські часописи повідомляють із Афґаністану, що там тепер повний хаос. Бої з племенами тривають далі. Населення відвернулося від Габібулага й є прихильне для Аманули. Габібулаг сам нездібний правити. Сам він анальфабет і казав позамикати школи в Кабулі. Між племенем Джалабаду і відділом Габібулових військ прийшло до боротьби. Габібулагові прихильники потерпіли тяжкі втрати.

—o—

Троцький приїде до Льондону?

„Юнайтед Пресс" подає з Льондону, що ходять там чутки, що Троцький разом з родиною має небаром приїхати до Льондону. Зачувати, що він одержав від більшовицького уряду дозвіл на виїзд за кордон. Мабуть розпічне він подорож до Константинополя, а звідтам має поїхати до Берліну.

—o—

Італійсько-югославянський пакт.

Пакту приязни, що істнує між Італією і Югославією, який вигас дня 27. січня, не відновлено. Відносини приязни між обома державами будуть обговорювані в нових переговорах, на основі яких осягнуть основи приятельського пакту Переговори ці йтимуть у Римі між Мусолінієм і югославянським послом. Сподіються, що небаром увінчаються успіхом, бо також Франція й Анґлія стараються довести до вдоволяючого висліду.

—o—

Справа Альзасії.

Дня 25. січня підчас нарад французького парляменту над альзаською справою альзаські посли висовували справи, оперті на зажаленнях до французького уряду. Пос. Зельц висував справу утраквізму в альзаськім шкільництві, а пос. з департаменту Мозелі Шуман виголосив промову *в німецькій мові*, в якій зробив цілу низку докорів французьким адм. властям.

—o—

Збросння Італії.

Італійська преса, обговорюючи рішення італ. уряду в справі нових зброєнь, зазначує, що це правильна програма та що Італія консеквентно робить те саме, що й інші, пр. Америка, Франція й Анґлія, які зробили це вже в ширшім обємі. Теперішній уклад морських сил Франції й Італії є 3:1.

—o—

НОВИНКИ

— **Йорданська пригода в Косові.** Пишуть нам: Небувала пригода трапилась у Косові підчас Йорданського водосвяття на Черемоші. Два львівські злодії Кош і Бітковський довідались, що косівці мають цінний золотий хрест, уживаний при свяченні води на Йордан. Щоби його дістати, вони обдумали такий шалений плян. Бітковський скрився перед свяченням у ополонці, під ледом і там ждав, що хрест пірне в воду. Вирвавши з рук священика хрест, пустився плисти попід лід до другої приготованої ополонки, де ждав Кош. Переляканий священик почувши, що його сіпнули і побачивши, що хрест щез, відскочив з острахом узад. Люди гляділи збентежені. Зацікавлені Луговики почали рубати лід і шукати за хрестом. Як вони здивувались, коли найшли трупа з хрестом у затиснених устах. Бітковський заціпенів від студені і не доплив до ополонки, задушившись. Кош у нетерплячці, нічого не знаючи, сам пустився у ріку на допомогу товаришеві, але попав у руки Луговиків, які втішились ним не менше, як трупом Бітковського. Цікаво, як пояснили би собі люди таємне зникнення хреста, якби злодій був утік незамітно? Як не як, а треба признати, що сучасні злодії працюють важко на свій хліб!

— **Львівська темна хроніка.** Львівський ошуканець Надель, що торгував фальшивими золотими годинниками, відсидів за цю професію 15 місяців. Сердило його не те, що сидів, а що сидів сам, бо мав спільників. Тому коли вийшов на волю, оповів слідчому судді, що не він сам був винен. А коли оповів, признався своїй приятельці про свою щирість у шинку. Приятелька казала йому відкликати свої зізнання і він зробив це. На нещастя свідком цієї розмови був вязничний сторож і це коштувало Надля та його приятелів від місяця до року вязниці. — Вчора поліція арештувала чотирьох вломників, коли пробували ограбити „Лодзьку фабрику ниток"; між ними є Броніслав Пастушинський, що дослужився титулу „короля львівських касовиків".

— **Темпераментний муж.** Львівський купець Соломон Маєр Гаратан-Ґравнер мав учора процес зі своєю жінкою, яку покинув. А покинув її тому, що закохався в кабаретовій жидівській артистці. І хоча вже був жонатий утрете, оженився ще раз, узявши ритуальний шлюб. Коли-ж жінка загрозила йому доносом до прокуратури, вислав він акторку з болем серця до... Арґентини. У тузі за нею, відвідував свою попередню жінку, щоби її побивати. І бив її так довго, аж терпець їй урвався і вона виволікла всю цю „родинну історію" перед суд. Гаратан-Ґравнер відсидить за свій палкий темперамент рік у холодній.

— **Самбірська сензація.** Самбір мав цими днями також свою сензацію. Перед судом ставала жінка місцевого інжиніра 53-літнього Шредерса, що недавно приїхав з Варшави, почавши роман з 25-літньою варшавянкою Вичулковською, теж замужньою. Шредерс залишив свою жінку після 23 літ пожиття у Варшаві. Їх минуле було повне пригод: познайомились у 1902 р. у Хабаровську, мешкали у Владивостоку, на Сахаліні, у Петербурзі, Білгораю, Вильні, Білостоці та Варшаві. Коли Шредерс виїхав з Вичулковською до Самбора, жінка пробувала кілька разів намовити його до повороту і приїзджала туди. Останнім моментом цих спроб були 3 вистріли, якими вона поважно зранила свого мужа. Муж не обвинувачував її на розправі; жінка вийшла в якнайкращім світлі і суд звільнив її від обвинувачення наміреного вбивства.

— **Бідний Тернопіль.** Маґістрат у Тернополі домагається від кін такого високого податку, що власники кін „не можуть витримати". Тому вони проголосили страйк. Якщо міська рада складається з палких кіноманів, то можливе, що тепер вона без кіна не зможе довго витримати.

— **Ріжні вістки.** Бувший китайський премієр міністрів Лю-Цінг-Ціянґ приняв християнство і вступив у католицький манастир в Брюґґе як чернець. — До Калькути приїхав військовий губернатор Парижа ґен. Ґуро, що мандрує по Індії. — Новгородський музей дістав цінну картину „Спас" з 14-го ст., намальовану Феофаном Греком. — За останні дні записали в Ленінграді 30 випадків плямистого тифу. — Біля Франкфурту найшли підчас розкопок руїни старого римського театру з часів імператора Августа, який стояв у місті Ніда, що займало теперішне місце Франкфурту. — Вчора вся рідня Гогенцолернів зїхалась до Дорн на 70-ліття уродин Вільгельма II. — У Будапешті відчинили „музей парляментаризму". — Чемпіонка теннісу міс Елен Вільс виходить замуж за... біржевого маклєра в Сан Франціско. — 22 хвилини розмовляв радіотелеграфіст виправи до півд. бігуна під проводом Бирда з Сан-Франціском.

— **Померли:** у Мадриті визначний еспанський актор Карльос Ален Перкінс; — у Парижі відомий маляр Максім Тома, директор відділу обстановки для париської опери; — у Відні артист Рішард Надраґе, що славився як черевомовець; — у Бер-

дині 64-літній різьбар Е. Венк, що в 1917 р. дістав професорський титул; — у Куоккаля (Фінляндія) жінка сина маляря Іллі Репіна, що теж є малярем (Юрій); — У Льозанні внук А. Герцена, М. Герцен, бувш. професор римського права в тамошньому університеті; — у Москві ген. Новицький, проф. військової академії, бувш. товариш воєнного міністра за „Тимчасового Уряду“; — у Льондоні письменник Остен Джемс Смолл, що писав під псевдонімом „Сімарк“ і зєднав собі великий успіх сенсаційними повістями.

— **Ювилеї німецьких міст.** Цього року кілька німецьких міст святкуватиме ріжні роковини свого істнування. 1000-ліття має за собою Майсен у Саксонії, відомий фабриками порцеляни і Бранденбурґ у Прусії (колись Бреннабор). Мале містечко біля Касселя Оберкавфунґен відсвяткує своє 1100-ліття, а Діец над рікою Лян 600-ліття. Нюрнберґ приготовляє на март свято 500-ліття своєї бібліотеки, а університет у Штутґарті свої соті роковини.

— **Памятки по Дікенсі.** Цими днями продали в Льондоні на ліцитації останнього листа Чарльза Дікенса, якого він написав на кілька годин перед смертю. Одночасно проголошено ліцитацію дому Дікенса, де він написав останню главу „Едвіна Друда“. Цей дім відступили у свій час сини Дікенса льордові Дармлей, а тепер його продають зі застереженням, що власник збереже нетиканим історичний дім, де жив письменник.

— **148 технічних шкіл в Америці.** В Злуч. Державах було в минулому шкільному році 148 вищих технічних (інжинірських) шкіл із загальною скількістю 65.620 студентів. Найбільше студентів було в Мессечусетському Технольоґічному Інституті, а саме 2.250, в інжинірських відділах Пурдю Університету (Ляфает, Індіяна), 2.226 і державного університету Іллінойс — 1.820. Всі ті технічні школи дають своїм студентам двайцять ріжних інжинірських курсів і двацять один інших наукових курсів, які мають таке чи інше відношення до технічних наук. Найбільше студентів вчилося на курсах електротехніки, а саме 20.210, цивільної інжинірії (будова шляхів, мостів, домів) — 14.073, механічної — 11.273, хемічної — 5.987, архітектури — 3.256, гірництва і металюрґії — 2.148, індустріяльної і торговельної інжинірії — 2.135.

— **Союз свобідної любови.** У Москві відкрили при нагоді зловживань у будівельній інституції орґанізацію основану одним з її старших книговодців Кармановим (номен-омен!) для ширення розпусти та піяцтва. Орґанізація „союзу свобідної любови“ приймала в члени тільки урядовців своєї інституції. Між ними були два члени комуністичної партії і пять старших урядовців. „Засідання“, які кінчались тим, що сидячу позицію зміняли всі на лежачу, йшли головно в бюрах, після урядових годин або в темних шиночках. Тому, що ці забави коштували багато гроша, її учасники сягнули по державні гроші в бюровій касі і „союз свобідної любови“, що мав, як казали його основники, „нести свої ідеї в маси“ скінчив свою діяльність прилюдним скандалом.

— **Ограбили польський костел в Шікаґо.** Дня 25. грудня вночі прийшло 4 людей до парохіяльного уряду польського костела св. Казимира в Кракові, біля Шікаґо. Там був старий 70-літній парох о. Альберт Фурман і сотрудник о. Краковський. Вони спитали, чого хотять. — Хочемо зложити обітування, щоби зачати новий рік кращим життям. — Дуже гарно, каже старий священик, але це пізна пора і так чотирьох священиків нашої парохії виїхало до шпиталів до хорих. Прийдіть після нового року! — Ми не прийшли складати обіти, ми прийшли по гроші! — відказав інший. — Які гроші? — Колекту з Різдва! Отворіть касу! — Побачивши револьвери, священик Краковський відчинив касу і бандити винесли 4.000 долярів.

ВСЯ КОЛЯДА ДЛЯ „РІДНОЇ ШКОЛИ“!

Всі Кружки „Рідної Школи“, Читальні, Луги, Соколи, Кооперативи, Церковні Брацтва, співацькі, музичні й аматорські гурти, українські громадяни, громадянки, молодь і дітвора — колядують і щедрують на „Рідну Школу“!

З судової салі.

За міліонові ошуканства.

Кінець зізнань обв. Кольніка.

В пятницю (25. 1.) зізнавав дальше обв. Кольнік і не заперечував, немов би то він присвоїв собі 86.000 зол., хоч таку суму фірма „Мазаґа“ дійсно заплатила „Банкові Взаїмного Кредиту“, але книги не виказують, на що ужито цих грошей. Обв. Кольнік запевняє, що з квоти 86.000 зол. покривала дирекція банку ріжницю курсу долярів і платила провізію урядовцям за скуповування долярів тоді, коли правительство заборонило продавати девізи. Зате видавання товарів ріжних заграничних фірм купцям у Львові без попередньої заплати обв. Кольнік пояснює тим, що львівські купці мали покриття в „Банку Взаїмного Кредиту“ в готівці, чи в ремесах.

Зізнання обв. М. Курцера.

Акт обвинувачення закидає обв. Курцерові ті самі злочини, що обв. Кольнікові, себто злочин обману, лихви і спроневірення.

Обв. Курцер — це банковий посередник з професії і в ролі такого дістався до „Банку Взаїмного Кредиту“ в січні 1925 р., де скоро став правицею обв. Кольніка. Разом з обв. Кольніком доставляли фірмі „Мазаґа“ доляри за високою провізією (від 10.000 долярів брали 500 зол.). На тій провізії заробив обв. Курцер небагато, лише 36.000 зол., і то протягом вісьмох місяців. Обв. Курцер заперечує, неначе він присвоїв собі 56.000 зол., як це закидає йому акт обвинувачення.

В суботу закінчить свої зізнання обв. Курцер. Дальше буде зізнавати обв. дир. Левицький.

Небувала нагода заосмотритися в першорядні товари!

ЦІЛКОМ ДАРОМ! ЦІЛКОМ ДАРОМ!

ФІРМА **БЕРТА ШТАРК** :: МАГАЗИН ПАНЧІХ І ЖІНОЧОГО БІЛЛЯ :: ЛЬВІВ, ПЛ. МАРІЙСЬКА ч. 3,

як також

ФІРМА **„АНДРЕ“** :: :: МАГАЗИН МУЖЕСЬКИХ МОД :: :: :: ЛЬВІВ, ПЛ. МАРІЙСЬКА ч. 9. ::

постановили для своєї П. Т. КЛІЄНТЕЛІ, в вдячности за дотеперішнє її довіря **один ґратісовий день в місяці січні ц. р.,** в котрім то дні, кожний може заосмотритися у цих фірмах в товарі після свого вибору і довільної кількости цілком даром!

Цей день, буде публично в присутности нотара, з повседневих днів місяця січня вильосований дня 4. лютого ц. р. в год. 3-ій пополудни в льокалі фірми **„АНДРЕ“** при пл. Марійській ч. 9. — Вислід льосовання подасться до публичного відома в денниках. Вибранцям жеребу, які мали щастя у вильосованім дні, набути товарі у повищих фірм і чого докажуть одержаними при закупні оріґінальними бльочками, **звернеться в цілости, готівкою гроші, які вони зложили при набуттю тих товарів.**

Чим частіше, чим інтензивніше буде хто користати в місяці січні з услуг повищих магазинів, тим певніше може числити на виграну.

Тому користайте з нагоди набуття першорядних товарів цілком даром!!!

1199 **Величезний вибір. — Ціни незмінені.** 3—3

Дописи.

ЛУЦЬК. (Не-рідна Хата). Не вмер Данило,... брати задавили. Не зачинила луцької „Просвіти“ влада, як це сталося в Дубні, Рівному й в Ковлі, то пішли проти неї своїж, українці. Спочатку одні додумалися до того, щоб відкрити „собі“ філію й тим самим звести повітову „Просвіту“ до звичайного бюра. Коли це не вдалося, то почали акцію другі. В помешканні „Української Ниви“ (української лише по назві) відбулися збори кількох реґіоналістів, на яких ухвалено закласти клюб „Рідна Хата“ з рестораном, картами й... філіями по селах (чи теж з ресторанами — невідомо). Одно лише, здається, всім відомо, що ця „Рідна (та не рідна) Хата“ — є черговою реґіональною вигадкою, твореною з метою „згідного співжиття“, себто спільної „розваги“ українців з сусідами; що творять її деякі еміґранти, які близько стоять до „сильних світу сього“ й що ця не-рідна установа є не на користь „Просвіті“, щоб завчасу не сказати — на згубу їй. „Просвіта“ має обширне, відремонтоване помешкання, сцену, піяніно й взагалі всі умови для відпочинку й розваги (крім ресторану — це правда!) Отже цілковито може бути „рідною“, себто українською хатою. Але чи є вона рідною для тих, що творять реґіоналізм? Очевидно, що ні. Для них, мабуть, і твориться клюб під українським шильдом. Самому творити не вручно, то й покликали для цього інжиніра п. Пилипчука, обраного на голову. Мовляв, коли будує український інжинір, то всі будуть вірити, що вийде справді рідна хата. Та вийшло не таке: всі вже по пляну доміркувалися, що це звичайна панська хата, ворожа „Просвіті“. Про це свідчить хочаб те, що будівничі цеї панської хати від якогось часу перестали бувати в „Просвіті“ і що про утворення нової „культурно-освітньої“ установи з „Просвітою“ не порозумілися. Так-то здійснюються слова приповістки: „не так-то пани, як ці підпанки“ мутать і підкопуються під українські установи. Просвітянин.

Театр у Станиславові.

Управа „Українського Народнього Театру ім. І. Тобилевича“ у Станиславові присилає нам таке повідомлення:

Постійний, зложений з фахових артистів Український Нар. Театр ім. Ів. Тобилевича в Станиславові після пяти місяців своєї праці на станиславівському ґрунті, де своїми артистичними виставами, і під оглядом декораційним і костюмовим, здобув собі признання не тільки у нашого, але і у чужого громадянства, рішив виступити також перед ширшим громадянством провінції зі своїм репертуаром. У тій ціли задумує він у найблизчій будуччині виїхати до деяких міст і місточок Східної Галичини. Отсим Управа театру відкликається до широкого Громадянства із щирим проханням піддержати зусилля Управи сього театру.

Для інформації подається, що артистичний провід театру спочиває в умілих руках п. Я. Давидовича, а музичний провід має загально знаний енерґічний дириґент п. Б. Сарамаґа. Ансамбль артистичний складається з таких артистів: П-ні Л. Ленська, Л. Сміринська, К. Кемпова, п-ове: Л. Боровик, І. Данчак, Л. Кемпа, Лахоцький і інші. Він доповнений фаховими місцевими силами, з яких складається хор, балет, статисти і власна орхестра. Театр має власні прегарні декорації, мальовані краківським артистом декоратором п. Салабаєм і власні ефектовні костюми спеціяльно роблені до кожної песи зокрема. Театр Ів. Тобилевича заснований як постійний з ініціятиви п. К. Вісневського, та при його фаховій фінансовій допомозі, здобуває собі серед дуже тяжких і невідрадних місцевих відносин належне місце просвітно-культурної установи. Дальша доля цього театру залежить від піддержки нашої суспільности, до якої зі щирим закликом відкликається Управа.

Адміністрацію театру веде меткий п. Г. Волощук. На перші свої гостинні виступи вибрала Управа міста: Дрогобич, Борислав і Стрий, а репертуар і час оголосить в часописах.

З „Рідної Школи“.

Пригадка в справі цьогорічного календаря.

В минулому році розіслали ми 40.000 ілюстрованих стінних календарів на 1929 рік, не числячи календарів розісланих Кружком „Рідної Школи“ та іншим установам. На розісланих з ріжними українськими часописами 40.000 чеків для присилки жертв за одержані календарі вернуло до Головної Управи „Рідної Школи“ по день 24. січня 1929 р. заледви 5.379, отже 34.000 чеків досі не використано.

Хто спізнився з висилкою датку за одержаний календар „Рідної Школи“, зволить зробити це негайно, бо Товариство мало цим разом виїмково більші видатки з приводу знищення першого накладу в часі відомих листопадових подій у Львові, і ті видатки мусить покрити.

З огляду на те, що напливають все нові замовлення на календарі просимо тих ВП. Громадян, у яких назбиралося з ріжними часописами більше число наших календарів, щоби їх не марнували, а негайно в доброму стані звернули нам адресу: „Рідна Школа“ у Львові, Ринок ч. 10.

ГОЛОВНА УПРАВА „РІДНОЇ ШКОЛИ“:

Ілля Кокорудз вр. голова. **Теодор Мартинець вр.** секретар.

Вияснення.

З приводу рецензії із вистави „Циганського барона“ в Самборі дня 17. ц. м. „Музичним Інститутом“ ім. Лисенка вважаю своїм обовязком, щоби не ширилося дальше непорозуміння, пояснити, що в Самборі покищо нема ще правильно зорґанізованого Музичного „Інституту“ в значінні музичної фахової школи, — а є тільки нова заснована філія товариства ім. Лисенка, яка не маючи ще змоги активувати музичної школи, звернула покищо свою діяльність на інше поле: на орґанізування принагідних сценічно-музичних аматорських вистав у роді „Циганського барона“. Це вияснення слід зробити тому, що деякі наші рецензенти і наш загал не добачують ріжниці між такими назвами і поняттями, як Музичний „Інститут“ і Музичне „Товариство“ Лисенка, а з такої сумішки виходять, як і в цьому випадку, для тямущого музика справжні „куріози“, які непотрібно можуть здискредитувати і музичний Інститут і товариство.

Д-р Ст. Людкевич.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський театр:

Понеділок 28-го, г. 7:30 веч. „Одна єдинока ніч“.

Вівторок 29-го, г. 7:30 веч. „Бровей“, американська песа.

Кіна.

„Аполльо“: „Дві арабські ночі“.
„Лев“: „Арена жаху“.
„Оаза“: „Шпигуни“.
„Палас“: „Останні царі“.
„Фатаморгана“: „Призначення“.

Нові книжки і видання.

Богдан Лепкий: **„Полтава“**. Історична повість. II. Бої. Остання частина трилогії. Львів 1929 р. Накладом Комісії Наук. Т-ва ім. Шевченка.

Русская Школа за рубежом. Педагогический журнал. Рік видання V. Ч. 29—30. за рр. 1927 до 28.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Д-р Іван Косс, доктор прав і медицини, адвокат у Комарні і бувший штабовий лікар, помер дня 25. січня 1929 р. у 71 році життя в Комарні. Похорон відбувся в неділю дня 27. ц. м. при величезному здвизі народу з усіх сіл повіту та при співучасти всеї місцевої і численних представників позамісцевої української інтелігенції. В. Й. П.!

Громадянине! Чому не став Ти ще досі членом Товариства „Просвіта“?

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Хто мав би які відомости про мого пок. брата Августина Бабія, старшину УГА, що в рр. 1918—1919 пробував на відтинку Рави Руської Жовкви, а після переходу за Збруч по поголосках помер на Вел. Україні біля Летичева, — буде ласкавий подати посідані вістки, уваги, а навіть поголоски на мою адресу, щоби я міг віднайти могилу Покійного. Заздрічансь і часописи прошу передрукувати цю оповістку за що буду дуже зобовязаний. **Д-р Володимир Бабій** зубний лікар у Львові, вул. Гетьманська 8. 1339 1-2

Звичайні Загальні Збори „Секції Студентов“ при Т-ві „Студентська Громада“ у Львові, відбудуться в неділю, дня 3-го лютого о 10. год. рано в салі Академічного Дому. — Всі члени обовязково мусять явитися. — **Виділ.** 1361-1

Зїзд українських інженерів. Пригадуємо Товаришам, що в днях 2. і 3. лютого ц. р. відбудеться у Львові зїзд українських інженерів. Всіх інформацій уділяє, як також запрошення тим, що їх досі задля браку адреси не одержали, висилає Українське Технічне Товариство, Львів, Ринок 10. II. поверх. — **Головний Виділ Українського Технічного Товариства.** 1344 1—2

Жертви на допомогу українським ветеранам (ФГ). (Звіт за липень — грудень 1928 р.). Д-р Т. Бучачинський 12, Д-р Д. Бречка 4, М. Бойковський 21, Ос. Боднарович 14, М. Брилинський 17, О. Будний 5, О. Бачинська 3, М. Байрак 2, С. Бріль 6, М. Бойчук 3, о. І. Бриньович 10, М. Берлад 5, Е. Бехметюк 2, М. Бігус 10, о. М. Блозовський 6, М. Базник 17, І. Бабій 18, М. Бречко 3, Д-р О. Борис 8, В. Бриньович 2, М. Бадзюк 12·50, Д-р Д. Благацький 17, К. Бутринський 6, В. Воровоський 8, В. Волянський 3, Д-р М. Волошин 30, Д-р В. Водиченко 3, С. Вітошинський 18, Т. Водяний 25, Д-р В. Вітошинський 30, Д-р І. Вегера 6, Н. Воробець 10, В. Васильків 6, Е. Винярський 6, О. Верхола 4, Витвицький, Львів 7·50, о. А. Гаврищак 8, М. Грицина 14, П. Гайбчук 12, О. Гундич 6, Д. Герчанівський 12, о. І. Гавриляшин 6, Л. Горбачевський 6, о В. Головінський 16, о. М. Головінський 7, І. Горянський 6, С. Гандзюк 7·50, о. Р. Гавас 4, М. Гонгорійчук 10, П. Гайда 1, о. С. Городецький 8, Д-р В. Гамаль 4, М. Голубець 2, І. Гриницький 1, Н. Гафткович 4, М. Гаврисевич 30, І. Грабар 10, Ю. Галаревич 18, о. Е. Гаврилюк 14, О. Ганицький 21, С. Ганицький 2, С. Гайдучок 11, Р. Голіян 4, М. Галущинський 20, В. Грицина 6, О. Голинський 3, Р. Гузар 7, І. Герасимович 1·50, Гресько 2, Г. Гонтарський 18, о. І. Гураль 12, П. Гогаль 18, Б. Гелепінський 25, Д-р І. Гижа 4, П. Дурбак 30, В. Думановський 2, Ю. Дудкович 10, о. М. Дичковський 12, М. Данилюк 20, Г. Дмитрів 6, Д-р Р. Дашкевич 15, В. Дувало 24, Д-р В. Електорович 10, І. Желізко 12, Д-р В. Здебський 3, М. Іваненко 6, Д-р І. Іванець 4, о. Л. Куриланович 100, М. Коньолок 6, С. Кушнір 1, М. Коцко 15, о. Г. Кулинич 1, В. Курилович 15, Р. Коцержук 8, П. Костюк 9, о. О. Кравчич 5, Д-р З. Копестинська 10, М. Керницький 10, В. Кузьмович 3, Д-р І. Кульчицький 20, Д-р І. Козак 8, М. Кордуба 2, І. Кобилецький, М. Копюбка 25, О. Костик 15, М. Капуста 20, Д. Конют 18, М. Канцкевич 6, О. Кутний 7, Р. Купчинський 2, В. Кудрик 12, Д-р М. Коваленць 14, Я. Косоноцький 12, В. Кліщкевич 10, Я. Кузьмів 9, Д-р В. Константинович 30, С. Копецький 5, Ол. Карпінський 10, Кисілевський ЦБ. 12, Я. Левицький 30, Юл. Левицький 18, Д-р М. Лепкалюк 4, Д-р І. Лазор 1, Юр. Левицький 9, О. Литвин 3, Д-р А. Лунів 30, Ол. Лис 8, Д-р Ос. Левицький 10, о. Д-р В. Лаба 30, К. Личківський 3, Л. Лепкий 18, Д-р Ю. Лещій 12, С. Лещій 5, В. Левицький 4, І. Медвідь 14, Д-р Т. Мацьків 15, І. Мойсей 19·50, Г. Марет 4, о. Н. Малицький 6, П. Мороз 6, А. Мусянович 2, Д-р М. Мельник 15, А. Маланяк 5, Д-р Л. Макарушка 15, Б. Макарушка 6, С. Магаляс 18, В. Мудрий 12, о. О. Малиновський 21, Д-р М. Музика 15, Д-р Л. Максимонько 15, М. Мельничук 4, А. Мудрик 15, П. Міляновський 1, Т. Мартинець 4, О. Наконечний 5, Л. Назурковий 18, І. Нагайський 4, Я. Насс 10, Д-р І. Німчук 10, С. Окопний 12, Г. Олесницький 5, С. Олеарчик 1, Д-р О. Олійник 5, Д-р Я. Олесницький 10, Д-р Я. Олексишин 11, В. Ольховий 6, Л. Огоновський 10, Д-р Е. Олексій 10, Г. Панас 30, І. Пашкевич 13, о. В. Пилипець 12, О. Притика 30, Д. Палів 15, В. Палів 20, о. В. Пододимчук 7, М. Питляр 12, Б. Попель 6, М. Попель 5, Е. Піджарко 2, Д-р П. Палійчук 19·50, П. Постолюк 19·50, П. Петрик 12, А. Підгович 12, А. Палій 15, Д-р З. Петрів 17·50, К. Платінка 6, Д-р М. Рожанковський 50, Т. Рожанковський 25, О. Радловський 6, Д-р М. Рослик 3, Р. Раковський 5, І. Ришавий 4, І. Рудницький 10, В. Рижевський 14, П. Смаль 18, о. М. Содомора 2, Д-р Р. Слюсар 10, В. Скрентович 3, Д-р Р. Сліпий 25, В. Свиступ 20, П. Скочдопс 10, П. Сікач 6, о. С. Смачило 3, В. Сольчаник 3, Смалько 3, о. В. Соломка 6, о. Т. Сембай 6, о. С. Сапрун 1, М. Струтинський 8, Я. Скопляк 18, Л. Савойка 2, Р. Сушко 1, І. Семків 12·50, Д-р В. Старосольський 20, О. Тритяк 6, о. І. Татарицький 3, Маг. М. Терлецький 50, М. Творидло 18, І. Тиктор 18, Д-р М. Теслецький 9, С. Український 8, Український Клюб 1800, Український Народ. Дім, Усте 2, Українська Бурса Др. 3, Л. Федорович 18, І. Фостаковський 5, Н. Хмара 6, М. Хамуда 50, М. Хомицький 6, В. Целевич 1·50, о. В. Чопей 11, Д-р В. Чапельський 10, В. Чарнецький 6, Е. Чесник 5, Д-р О. Черкавський 10, П. Чубатий 12, Т. Шуткович 4·50, М. Шипайло 35, Юл. Шепарович 25, Л. Шепарович 20, Юр. Шепарович 8, Д-р Е. Щуровський 20, Д-р В. Щуровський 12, К. Єзерський 18, З. Юзичинський 12, О. Яворський 7, Л. Ясінчук 4, Д-р Е. Янкевич 6.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ДОБРА парохія, з добрими будинками, в львівськім повіті до заміни. Зголошення під „парохія“ до адміністрації „Діла“. 1326 2-4

ТОРГОВЕЛЬНІ КУРСИ Й. Гіршшпрунга, Личаківська 34, приймає на новий 5-ти місячний торговельний курс. Стенографія. Писання на машинах. Початок науки 1. лютого 1929. 1288 4—9

ГОДИННИК ВАШ буде найдешевше направлений у найбільшій годинникарській робітні **Івана Зельтенрайха** Львів пл. Марійська 5. — З провінції просимо реперації присилати почтою — Старомодні дамські годинники переробляємо на ручні. 1316 135-?

РУТИНОВАНИЙ концепієнт з провінціональною практикою, д-р прав прийме посаду у адвоката. — Зголошення прошу слати: Повітовий Союз Кооператив для Д-ра Б. в Станиславові, вул. Собіського. 1331 2-?

БРИЛЯНТИ, також іншу біжутерію купує по високій ціні Домбровські-Розвадовські, Львів (Готель Жорж) Академічна 2 2481 34-?

ПРИЙМУ панни на мешкання Куркова 14. I поверх двері 11. 1345 1-1

Rinso є необхідне до варення білля.

У кого є звичай варити білля, цей не може обійтися без Rinso, бо ділання Rinso є цего рода що його стерелізує, доводить його до стану ідеальної чистоти і сніжної білости та не шкодить тканинам. Rinso дає всяку ґарантію, бо є одиноким середником до прання, який не нищить білля.

Rinso сповнює працю людських рук
Коли уживається Rinso, тоді не треба приноровлювати ніяких помічничих середників: ніякого білила, що ослаблює нитки тканин ніякого мила, як також непотрібне є тертя, получене з їх ужиттям. Само Rinso є завсіди на висоті заедання, хоч ділає нечувано лагідно.

Швидка і проста система.
В балії наповненій водою, до котрої влито розчин Rinso, мочити білля кілька годин, а відтак вложити до котла з водою, долити до розчину Rinso (ужити достаточну кількість Rinso, щоби витворити густі милини). — І варити, — це все! Rinso можна уживати на студено, на горячо і до варення.

Rinso продають тільки в пачках.

ДАРОМ ПРІБКА
КУПОН. До фірми „Sunlight“ Спілки Акц. Почтова Скринка 479. Головна Почта, Варшава — Прошу о безплатне присилання мені пробного пакету Rinso, що вистане на пробне прання.
Ім'я і назвисько
Адреса
Д. 25. А. (Проситься о читке письмо.)

R. P. 25-1

Присилайте передплату!

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Спеціаліст недуг легенів, серця і жолудка
Д-р Фелікс Ган
Львів, Городецька 46.
432 Пересвітлення Рентґеном. 19—24

Для дітей!

Заки купиш забавку не забудь оглянути виставу дешевих, практичних і тревалих виробів

ВИРІБНІ ЗАБАВОК
давніше
ЛІҐІ ПОМ. ПРОМ. У ЛЬВОВІ,
вул. св. Николая ч. 18., партер,
1347 також там 1—1
„КЛІНІКА ЛЯЛЬОК і ЗАБАВОК“.
Скрізь жадайте забавок
Вирібні з пльомбою „С. З. Львів“.

Поодинокі і збірні лекції для правників нового і старого типу: фахові сили приготовляють в найкоротшім часі до усіх правничих іспитів і ригорозів. Досі ніхто з учасників не перепав! — Зголошення і інформації: Львів, вул. Стржелецка, ч. 10, I. поверх, двері 5, — від 3—5 години по полудни. 1342 1—2

ПОЗІР ПЕРЕМИЩИНА!

Загальні Збори Кружка „Рідної Школи в Перемишлі“ відбудеться в думці §§ 23 і 26 статута в суботу, дня 9. лютого 1929 р. в год. 5. пополудні в салі читальні „Просвіти“ в Перемишлі при вул. Костюшка ч. 5 з таким денним порядком 1. Відкриття Зборів відпоручником Головної Управи „Рідної Школи“ (§ 2 статута) 2. Відчитання протоколу з попередніх Зборів. 3. Звідомлення уступаючої Делеґатури Головної Управи „Рідної Школи“. 4. Вибір голови, Старшини та Контрольної Комісії (§§ 20, 26 і 28 статута). 5. Вибір відпоручників на Загальний Зїзд „Рідної Школи“ (§§ 26 і 48 статута). 6. Справа продажі площі Кружка „Рідної Школи“ в Перемишлі. 7. Внески. В Загальних Зборах беруть участь всі члени перемиського Кружка з „Рідної Школи“ та на підставі ухвали Загального Зїзду „Рідної Школи“ з дня 24. грудня 1926 р. відпоручники сільських Кружків „Рідної Школи“ перемиського повіту на кожних 25 членів один з тим, що кожних 12 членів новоі 25-ки уважається за нову 25-ку а один Кружок може мати найбільше 1 делеґатів (§ 39. статута). Відпоручники сільських Кружків „Рідної Школи“ мають мати повновласти від своїх Кружків. Повновласть на другу особу неперeносима. Якщо в год. 5 пополудні не буде на салі статутом вимаганого числа членів, то в год. 6 пополудні відбудуться Загальні Збори в тій самій салі і з тим самим порядком при якомунебудь числі членів. **Головна Управа „Рідної Школи“:** *Іван Кокуруз* в. голова, *Теодор Мартинець* секретар. 1341 1—1

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Видавничої Спілки „Діло“, Львів, Ринок ч. 10.